

O podřadění trestného činu pod mírnější ustanovení § 71 přest. zák. mohla by býti řeč jen, kdyby tu nebylo náležitostí skutkové podstaty přísnějšího trestného činu podle § 391 tr. ř. V souzeném případě však jsou všechny náležitosti skutkové podstaty zločinu padělání veřejné listiny. Především nešlo tu o padělání takových listin, o jakých je řeč v ustanovení § 71 tr. z. přest., nanejvýš ani o vysvědčení způsobilosti ve smyslu tohoto ustanovení zákona za účelem dosažení zaměstnání, výživy nebo podpory, nýbrž o padělání maturitního vysvědčení, jež mohlo býti základem pro přiznání obžalovanému různých oprávnění, spojených s průkazem, že absolvoval reálné gymnasium a vykonal maturitní zkoušku s prospěchem (na př. oprávnění ke studiu na vysokých školách, k dosažení státního úřadu a jiné). Naproti tomu jsou dány všechny náležitosti skutkové podstaty zločinu podle § 391 tr. z., neboť šlo o padělání veřejné listiny, z něhož mohla vzejíti státu právní újma v právu kontroly veřejného vyučování.

Důvod zmatečnosti podle § 385, č. 1 b) tr. ř. byl tedy neprávem uplatňován. Jde-li tu však o zločin, nikoliv o přestupek, je bezpředmětná námitka promlčení přestupku, uplatňovaná z důvodů zmatečnosti podle § 385, č. 1 c) tr. ř.

Čís. 5612.

Všeobecným poukazem na důvody zmateční stížnosti, provedené spoluobžalovaným, není vyhověno požadavku jasného a určitého označení některého z důvodů zmatečnosti, předepsanému ustanovením § 1, čís. 2 zákona čís. 3/1878 ř. z.

Vešla-li obžaloba v moc práva, nelze napadati věcnou příslušnost nalézacího soudu, a to ani s hlediska zmatku podle § 281, čís. 11 tr. ř., třebaž pro zločin podle § 6, čís. 2 zákona na ochr. rep. uložen byl krajským soudem trest podle vyšší trestní sazby § 6, čís. 1, al. 3 cit. zákona.

Spisem o úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím po zákonu neplatném (§ 281, čís. 2 tr. ř.) nejsou protokoly tvořící součást trestního oznámení, sepsané s obžalovaným u policejního ředitelství za policejního vyhledávání.

Odepřením svědecké výpovědi z důvodu § 151, čís. 2 tr. ř. není založen zmatek podle § 281, čís. 3 tr. ř.

K dolíčení zmatečnosti podle § 281, čís. 3 tr. ř. nepostačuje povšechná nápodě, že znalci vypovídali ve svém posudku o skutečnostech, o nichž státní úředníci jsou povinni zachovati úřední tajemství (§ 151, čís. 2, § 120 tr. ř.), nýbrž nutno dokázati, že takové skutečnosti byly vyjraženy obsahem podaného posudku.

Rozsudek není stížen důvodem zmatečnosti podle § 281, čís. 3 tr. ř., není-li v jeho výroku uvedena trestní sazba, již bylo použito.

Vyloučení veřejnosti hlavního přelíčení je zmatkem podle § 281, čís. 3 tr. ř. jen tehdy, došlo-li k němu bez formálního usnesení soudu nebo z důvodu, který v zákoně není uveden.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací usnesl se v neveřejném zasedání o zmatečných stížnostech obžalovaných A. D., J. T., R. S., F. W., A. B., inž. W. F., B. R. a B. K. do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 6. prosince 1935, pokud jím byli jmenováni stěžovatelé až na B. R. a B. K. uznání vinnými zločinem vojenské zrady podle § 6, čís. 2, al. 3 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n. a obžalovaní B. R. a B. K. zločinem neoznámení trestných podniků podle § 12, čís. 1, al. 2 téhož zákona, tak, že zmateční stížnosti obžalovaných A. D., B. R. a B. K. zamítl v celém rozsahu, zmateční stížnosti ostatních obžalovaných zčásti rovněž zamítl, zčásti vyhradil rozhodnutí o nich veřejnému líčení podle § 286 tr. ř.

Z d ů v o d ů :

Předmětem zrušovacího řízení jsou jen ty výtky, které stěžovatel určité a jasně (§ 285 tr. ř. a § 1, čís. 2 nov. k tr. ř. č. 3/1878 ř. z.) ve své zmateční stížnosti proti rozsudku uplatňuje. Dovolává-li se stížnost obžalovaných A. D., A. B., R. S. a B. R. s poukazem na krátkost lhůty, určené zákonem k provedení zmateční stížnosti, také těch důvodů zmatečnosti, které ostatní spoluobžalovaní doličují proti rozsudku ve svých zmatečných stížnostech, nemůže tento jen všeobecný poukaz nahraditi zákonem požadovanou jasnost a určitost označení zmatečnostních důvodů. Případný postup zrušovacího soudu ve smyslu druhé věty § 290 tr. ř. nastává ex lege a nezávisí na návrhu. Poukazem na zachování zákonné lhůty k vypracování rozsudku a takto na porušení předpisu § 270 tr. ř. nedoličuje zmateční stížnost F. W. žádný z důvodů zmatečnosti, uvedených v § 281, čís. 1—11 tr. ř., rovněž zmateční stížnosti obžalovaných A. B., W. F., J. T. a B. K., kteří si také z tohoto důvodu výslovně stěžují, a není proto třeba, aby zrušovací soud k námitkám a úvahám v tomto směru uváděným při řízení o zmatečných stížnostech vůbec nějak přihlížel.

Zmateční stížnosti obžalovaných A. D., F. W., A. B., R. S., W. F., B. K. a J. T. vytkají shodně jako zmatek podle § 281, čís. 11 tr. ř., zmateční stížnost A. D. mimo to též jako zmatečnost podle čís. 8, že rozsudek byl prý vydán soudem k provedení trestního řízení vůbec nepřislušným, neboť trest byl uložen podle vyšší trestní sazby § 6, čís. 1, al. 3 zákona na ochranu republiky a měl prý proto o tomto trestním případě rozhodovati podle zákona ze dne 4. dubna 1935, čís. 68 Sb. z. a n. vrchní soud v Praze jako soud státní. Předpis § 281, čís. 11 tr. ř. uznává však rozsudek za zmatečný jen 1. vykročil-li soud při vyměřování trestu ze své moci trestní, 2. nebo z mezí zákonné sazby trestní, pokud se tato sazba zakládá na přitěžujících nebo polehčujících okolnostech v zákoně jmenovitě uvedených, 3. vykročil-li dále z mezí práva zaměňovacího nebo zmírňovacího, nebo konečně 4. nastala-li novým rozsudkem reformatio in peius proti předpisům § 293, odst. 3 a § 359, odst. 4 tr. ř. Nehledíc k tomu, že obžalovanému B. K. byl trest vyměřen podle § 12, čís. 1, al. 3 zákona na ochranu republiky a nikoli podle § 6, čís. 1, al. 3 téhož zákona a že tudíž pro něho k doličování této domnělé

zmatečnosti není v rozsudku vůbec podkladu, nemohou a nepokoušejí se ani ostatní stěžovatelé dokazovati vadnost rozsudku ve směru některého z uvedených případů. Sami se zmiňují o tom, že již obžalobou bylo navrženo, aby byl obžalovaným za daných okolností zvláště přitěžujících vyměřen trest podle druhé sazby § 6, čís. 1, al. 3 zákona na ochranu republiky, tedy trest těžkého žaláře od 5 do 20 let nebo na doživotí; proto nepřichází zde v úvahu vůbec důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 8 tr. ř. A. D. uplatňovaný, kdyžť rozsudek nešel svým výrokem proti předpisům § 262 a 263 tr. ř. Navíc měla-li obžaloba také, aby o ní bylo jednáno u krajského soudu trestního v Praze jako soudu příslušného podle § 13, 51 a 56 tr. ř. a podle § 36, odst. 3 zákona na ochranu republiky, a vešla-li též v moc práva, není stěžovatelům po vynešení rozsudku tohoto soudu volno napadati věcnou příslušnost soudu, který byl podle návrhu obžaloby povolán provést hlavní přelíčení; i kdyby případ ten skutečně byl projednán soudem věcně nepřislušným, nemohla by skutečnost ta vůbec založiti zmatečnost rozsudku ve smyslu § 281 tr. ř. (srov. též rozh. nejv. soudu č. 4598 Sb. n. s.). Netřeba se proto dále zabývati v této příčině uváděnými vývody zmatečných stížností. — — — — —

Důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 2 tr. ř. provádí zmateční stíž. A. D., F. W., A. B., R. S., W. F., J. T. a B. K. jediné proto, že prý proti ohrazení stěžovatelů byly u hlavního přelíčení přečteny protokoly sepsané u policejního ředitelství s obžalovanou A. D., podle zmateční stížnosti F. W. též protokoly sepsané s ostatními obžalovanými, a že ony policejní výsledky byly prý úkonem po zákonu neplatným. Podle protokolu o hlavním přelíčení, jehož správnost a úplnost nebyla popřena, neohradili se však stěžovatelé F. W., A. B., R. S., W. F., J. T. ani B. K. proti přečtení těchto spisů, nýbrž učinil tak jediné obhájce obžalované D. co do jejího policejního protokolu. Oněm stěžovatelům schází proto vůbec zákonný předpoklad pro uplatňování tohoto důvodu zmatečnosti, to je vlastní jejich ohrazení. Stížnosti A. D. v tomto směru nelze pak přisvědčiti z důvodů věcných.

Zmatečnost podle § 281, čís. 2 tr. ř. předpokládá přečtení spisu o nějakém úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím p o z á k o n u neplatném, t. j. takovém, jehož neplatnost je v trestním řádě již výslovně vyznačena (srovnej §§ 88 a 97 tr. ř.). Takovým spisem, pořízeným o s o u d n í m úkonu uvedeného obsahu, nejsou protokoly tvořící součást trestního oznámení, sepsané s obžalovanými u policejního ředitelství v průběhu policejního vyhledávání před jejich dodáním do vyšetřovací vazby, zejména, když se staly pak podkladem přípravného vyšetřování prováděného soudem (viz čís. 4849 Sb. n. s.). Výtkami proti jazykové kvalifikaci vyšetřujících policejních úředníků pokoušejí se stěžovatelé jen zastřeně brojiti proti hodnocení důkazů soudem nálezacím, který údaje obžalovaných a jejich přiznání u policie vzal za základ svých zjištění, při čemž neopominul ve smyslu § 270, čís. 5 tr. ř. náležitě odůvodniti, proč jim věří a proč je považuje za spolehlivý důkaz o tom, že se obžalovaní skutečně zodpovídali tak, jak uvedeno v příslušných policejních protokolech. Stěžovatelé při své výtce přehlížejí vůbec, že ustanovení §§ 163 a 198 tr. ř., jehož se výslovně dovolávají, je určeno pro

výsledky soudní, nikoli policejní, a že ani případné zanedbání předpisu § 198, poslední odstavec tr. ř. při výslechu obviněného vyšetřujícím soudcem není postiženo sankcí neplatnosti. Pokud některé zmáteční stížnosti pro totéž tvrzené ohrazení, jehož prý nebylo dbáno, doličují také důvod zmátečnosti podle § 281, čís. 4 tr. ř., přehlízejí, že případné porušení předpisu chráněného speciální pohružkou zmátečnosti podle § 281, čís. 2 tr. ř. nelze uplatňovati též se všeobecného hlediska zmatku podle § 281, čís. 4 tr. ř.

Rovněž není odůvodněna výtká zmátečních stížností obžalovaných F. W., A. B., R. S., W. F., J. T. a B. K., pokud doličuje zmátečnost rozsudku podle § 281, čís. 3 tr. ř. pro domnělé porušení předpisu § 151 tr. ř., případně § 120 tr. ř. Porušení § 151, čís. 2 tr. ř. nastává jen tehdy, byl-li vyslechnut státní úředník o skutečnostech, o nichž nabyt vědomosti v průběhu svého úředního působení a vzhledem k tomuto, o nichž je dále povinen podle své úřední přísahy zachovati mlčenlivost (srovn. § 23 služ. pragm. ze dne 25. ledna 1914, čís. 15 ř. z.) a o nichž vypovídal nebyv svými představenými zproštěn této povinnosti zachovati úřední tajemství. Je vždy úkolem úředníka, je-li slyšen jako svědek a nastává-li možnost rozporu jeho svědecké povinnosti s povinností zachovati úřední mlčenlivost, upozorniti soud na tuto skutečnost, že jsou zde podmínky § 151, čís. 2 tr. ř., že zamýšlený výslech se dotkne nebo může se dotknouti postřehů a poznatků, jejichž vyjevením by mohlo býti úřední tajemství porušeno (srovn. též rozh. víd. nejv. soudu Nowakovy sbírky čís. 4208/1914). Jen v těch částech svědectví státního úředníka — podobně i znalecký posudek (§ 120 tr. ř.) — bylo by postiženo neplatností podle výslovného předpisu trestního řádu a rozsudek na těchto průvodech vybudovaný trpěl by v důsledku toho zmatkem ve smyslu § 281, čís. 3 tr. ř., pokud by byly vyjeveny poznatky a postřehy, které státní úředník z důvodů své povinnosti zachovati úřední mlčenlivost vyjeviti nesměl, tedy bylo-li svědectví (znalecký posudek) o takových skutečnostech skutečně složeno. Zmateční stížnosti netvrdí, že určitou částí některého svědectví a kterou — a má tu na mysli jen výslech policejních úředníků jako svědků — bylo úřední tajemství porušeno. Domnělou zmátečnost podle § 281, čís. 3 tr. ř. spatřují stěžovatelé jedině v tom, že prý se svědci, obzvláště svědek vrchní aktuárský tajemník H., odvolávali ve věci svědka G. na úřední tajemství a odmítli další výpověď, čímž prý se jejich svědectví stalo kusým. Záporná povaha svědecké výpovědi, že totiž svědek nevyprávěl o některých skutečnostech, které je jako státní úředník povinen zamlčeti, ježto by jinak svým svědectvím (posudkem) porušil mlčenlivost jemu uloženou ve věcech úředního tajemství, nezakládá však zmátečnost rozsudku ve smyslu § 281, čís. 3 tr. ř. — — — — —

Rovněž o posudku vojenských znalců dovozují zmáteční stížnosti obžalovaného F. W., A. B. a R. S. jedině na podkladě té skutečnosti, že znalci odepřeli odpovéděti na některé otázky, odvolávajíce se na úřední tajemství, porušení předpisu § 151 tr. ř. (§ 120 tr. ř.), ježto prý jako státní úředníci (major a podplukovník přidělený službou ke generálnímu štábu) jsou rovněž vázáni úředním tajemstvím a nebyli této povinnosti zproštěni. Tato povšechná jen nápopověď, jako by znalci ve svém

posudku vypovídali o skutečnostech, o nichž jako státní úředníci jsou povinni zachovati úřední tajemství, nemůže nahraditi povinnost stěžovatelů, doličujících zmatečnost rozsudku podle § 281, čís. 3 tr. ř., dokazovati, že obsahem podaného posudku byly vyraženy takové skutečnosti, při kterých má stát zvláštní zájem, aby zůstaly utajeny. Znalecký posudek též neobsahuje žádné vyražení nějakých skutečností toho druhu. Úředním tajemstvím ve smyslu předpisu § 151, čís. 2 tr. ř. není vše, co státní úředník zví v oboru svého úředního působení; takovému širokému výkladu pojmu úředního tajemství odporuje stylisace § 23 cit. již služební pragmatiky (srovnej též rozhod. víd. nejv. soudu Nowakovy sbírky čís. 3120/1905). Domnělá kusost a neúplnost znaleckého posudku nezakládá pak zmatečnost rozsudku, není-li za zákonných předpokladů z důvodu toho doličována neúplnost řízení ve smyslu § 281, čís. 4 tr. ř. Domnívají-li se stěžovatelé, že vzhledem k povinnosti vojenských znalců, jakožto státních úředníků, zachovati úřední tajemství, nastal zde určitý rozpor s povinností ve smyslu § 121, odst. 2 tr. ř. podati věrný a úplný nález a posudek, přehlížíjí jednak, že úvahami těmi nedoličují žádný z důvodů zmatečnosti ve smyslu § 281 tr. ř., jednak, že posudek znalců způsobem naprosto vyčerpávajícím zhodnotil ony skutečnosti a otázky, jež jsou pro podstatu souzeného případu rozhodné, a že ony další dotazy obhajoby, na něž znalci odepřeli odpověděti s poukazem na svoji povinnost úřední mlčenlivosti, týkaly se vesměs takových okolností, které při ostatních zjištěních případů vůbec již pro otázku viny nepřicházely v úvahu. — — — — —

Zmatečnost podle § 281, čís. 3 tr. ř. shledává stížnost A. D. 1. ve výroku rozsudku o trestu, a 4. pro nedostatek odůvodněného nálezu o vyloučení veřejnosti.

Je mylný názor stížnosti, že rozsudek trpí zmatečností tohoto druhu z důvodu, že jeho enunciát prý neobsahuje vše, co žádá předpis § 260, čís. 1 tr. ř. a že v něm není přesně uvedena trestní sazba, již bylo použito, ani zda byl vzat zřetel na §§ 44 neb 46 a 47 tr. z. Žádá-li zákon v § 260, čís. 1 tr. ř., aby v rozsudku pod neplatností bylo vysloveno, z jakého činu byl obžalovaný uznán vinným, při čemž mají býti výslovně označeny skutkové okolnosti, podmiňující určitou trestní sazbu, bylo předpisu tomu z plna vyhověno výrokem, že se obžalovaná spolčila a vešla ve styk s cizími činiteli, aby vyzvídala a vyzradila cizí moci skutečnosti, opatření a předměty, jež mají zůstati utajeny pro obranu republiky, při čemž čin se stal za okolností přitěžujících (podle rozsudkových důvodů za okolností zvláště přitěžujících, v době velice nebezpečné pro stát a na území pohraničním, těžko kontrolovatelném, při čemž ve zločinné činnosti bylo pokračováno). Zákon nepostihuje rozsudek zmatkem neplatnosti, není-li v jeho enunciátě uvedena trestní sazba, již bylo použito, a nikde též nepředpisuje, že by citace předpisů o polehčujících a přitěžujících okolnostech měla býti uváděna již v enunciátě rozsudkovém. — — — — —

Vyloučení veřejnosti hlavního přelíčení je pak zmatkem podle § 281, čís. 3 tr. ř. jen tehdy, došlo-li k němu bez formálního usnesení soudu nebo z důvodu, jaký v § 229 tr. ř. není uveden. Podle protokolu o hlav-

ním přelíčení, o jehož opravu nebo doplnění obhajoba nežádala, byl po tiché poradě soudu prohlášen nález, že hlavní přelíčení až do vynesení rozsudku bude provedeno neveřejně, a to z důvodu veřejného pořádku podle § 229 tr. ř. Tím bylo zákonu vyhověno. — — — —

Čís. 5613.

Použitelnost § 36 tr. zák. je podmíněna odsouzením obžalovaného pro týž čin, pro nějž byl obžalovaný v cizině potrestán.

»Jiným trestným skutkem« ve smyslu § 265 tr. ř. lze rozuměti jen skutek trestný podle našeho trestního zákona.

(Rozh. ze dne 27. května 1936, Zm I 489/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmáteční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 11. března 1936, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem přípravy úkladů podle § 2 zák. čís. 50/1923 Sb. z. a n.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost není odůvodněna ani, pokud zmínkou, že při výměře trestu měl býti vzat zřetel na předcházející stěžovatelovo odsouzení v Linci pro účast na vojenské organizaci v Německu, naznačuje i při konečném návrhu, dožadujícím se úplného osvobození, zmatečnost podle § 281, čís. 11 tr. ř., neboť má zde zřejmě na mysli zmatek vykročení z trestní pravomoci porušením předpisu § 265 tr. ř. Z rozsudkových důvodů je zřejmo, že nalézacímu soudu nebylo neznámo, že obžalovaný sloužil v Německu též v Rakouské legii a že byl pro tuto svoji činnost také odsouzen zemským soudem v Linci; není však zákonného důvodu, aby zdejší trestní soud vzal jakýkoli zřetel na tento odsuzující výrok cizozemského soudu.

O rozsudcích vydaných trestním úřadem cizozemským vyslovuje trestní zákon v § 36 zásadu, že se rozsudky takové nemají v tuzemsku v nižádném případě vykonávat; je to samozřejmost vyvěrající ze státní suverenity v oboru trestní moci soudní. Jediné v těch případech, kde zdejší trestní soud stíhá čsl. státního příslušníka pro jeho trestný skutek spáchaný v cizině, nařizuje předpis § 36, odst. 2 tr. z., aby mu byl, byl-li již pachatel pro týž čin v cizozemsku potrestán, přetrpěný trest vpočten do trestu, který mu má býti uložen podle platného zákona.

Zemský soud v Linci rozsudkem ze dne 22. března 1935 odsoudil obžalovaného za jeho vstup a službu v Rakouské legii v Německu v létě 1934 pro zločin velezrady do těžkého žaláře na jeden rok, zostřeného postem čtvrtletně; napadený rozsudek uznává pak obžalovaného vinným zločinem přípravy úkladů podle § 2 zák. na ochr. rep., jež spáchal spolčením v Německu s říšskoněmeckými údernými oddíly (S. A.) k úkladům o republiku v létě 1934, a odsuzuje ho k trestu těžkého žaláře